

*Józef Kozłowski  
Budy 84*

100

USTAWA

Stowarzyszenia Spożywczego

„SPOŁEM”

W MIEŚCIE PABJANICACH

pow. Łaskiego.



DRUKARNIA ST. STEFANA  
W PABJANICACH.

1912.

USTAWA  
Stowarzyszenia Spożywczego  
„SPOŁEM”

W MIEŚCIE PABJANICACH

pow. Łaskiego.



DRUKARNIA ST. STEFANA  
W PABJANICACH.

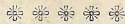
1912.

„Zatwierdzam“  
Miasto Piotrków 21 grudnia 1906 r.  
Gubernator (podpisał) Essen  
Zgodnie: Radca E. Skabattanowicz

# U S T A W A

## Stowarzyszenia Spożywczego „SPOŁEM”

w mieście Pabjanicach pow. łaskiego.



### Cel, prawa i obowiązki Stowarzyszenia.

§ 1. Stowarzyszenie spożywcze „SPOŁEM“ w mieście Pabjanicach pow. Łaskiego zawiera się w celu dostarczania członkom swoim artykułów spożywczych i przedmiotów użytku domowego, po cenach możliwie niskich lub umiarkowanych targowych, a zarazem dania im możliwości robienia oszczędności z zysków, osiągniętych z operacji handlowych Stowarzyszenia.

Uwaga. Przy Stowarzyszeniu mogą być tworzone, za odpowiednim pozwoleniem i z zachowaniem obowiązujących przepisów instytucje, mające na celu polepszenie różnemi środkami i sposobami materialnych i moralnych warunków życia członków Stowarzyszenia.

§ 2. Stosownie do celu wskazanego w § 1 Stowarzyszenie ma prawo:

a) wynajmować lub urządzać zakłady i magazyny dla wytwarzania, przechowywania i sprzedaży artykułów spożywczych i przedmiotów użytku domowego;

b) zawierać umowy z osobami prywatnymi i instytucjami na dostawę dla Stowarzyszenia rozmaitych artykułów spożywczych i przedmiotów użytku domowego, jako też zaciągać zobowiązania dotyczące funduszy potrzebnych przy operacjach Stowarzyszenia;

c) nabywać na własność, na zasadach ogólnych, nieruchomości niezbędne dla celów Stowarzyszenia;

d) brać udział, za odpowiednim pozwoleniem, i

w innych przedsiębiorstwach, odpowiadających celom Stowarzyszenia.

§ 3. Sprzedaż członkom Stowarzyszenia towarów i produktów uskutecznia się za gotówkę lub na kredyt; warunki korzystania z kredytu określa Zebranie Ogólne.

Uwaga. Sprzedaż wymienionych w tym § przedmiotów dozwoloną jest i osobom do Stowarzyszenia nie należącym, lecz tylko za gotówkę, na warunkach określonych przez Zebranie Ogólne.

§ 4. Stowarzyszenie, jego zakłady, oddziały i ajenci co do opłat gildyjnych, za prawo handlu, celnych, stemplowych i innych ogólnych i miejscowych podlegają wszelkim przepisom i postanowieniom tak ogólnym jak i odnoszącym się do przedsiębiorstw Stowarzyszenia, obowiązującym obecnie w państwie, oraz i tym, które będą w przyszłości wydane w tym przedmiocie.

§ 5. Stowarzyszenie posiada pieczęć firmową.

### Fundusze Stowarzyszenia.

§ 6. Fundusz Stowarzyszenia stanowią kapitały: obrotowy i zapasowy.

§ 7. Kapitał obrotowy tworzą:

- a) wpisowe (§ 13);
- b) udziały członków (§ 13) i
- c) pożyczki, zaciągane przez Zarząd Stowarzyszenia do wysokości określonej przez Zebranie Ogólne.

Uwaga. Suma ogólna zobowiązań Stowarzyszenia nie może przewyższać sumy powstałej z wpisowego i udziałów dodanych razem.

§ 8. Kapitał obrotowy służy dla operacji handlowych i na wydatki bieżące Stowarzyszenia.

§ 9. Kapitał zapasowy składają:

a) coroczne potrącenia z zysków Stowarzyszenia (§ 55);

b) sumy pochodzące ze sprzedaży ustawy stowarzyszenia i ksiąg rachunkowych (§ 15);

c) ułamki kopiejek, odrzucane przy podziale zysków (uwaga 4 do § 55);

d) odsetki od kapitału zapasowego (§ 11) i

e) dochody nadzwyczajne.

§ 10. Kapitał zapasowy przeznaczony jest wyłącznie na pokrycie strat, mogących powstać z nieprzewidzianych powodów przy operacjach Stowarzyszenia.

§ 11. Kapitał zapasowy umieszcza się z decyzji Zebrania Ogólnego w papierach procentowych, państwowych lub przez państwo gwarantowanych i przechowuje się w Kasach oszczędności, Banku Państwa, jego oddziałach i filjach lub też w kasach skarbowych za odpowiednim na to pozwoleniem. Wydatkowanie z kapitału zapasowego zgodnie z jego przeznaczeniem (§ 10) dokonywa się wyłącznie na skutek decyzji Zebrania Ogólnego.

### **Skład Stowarzyszenia i obowiązki jego członków.**

§ 12. Członkami Stowarzyszenia mogą być osoby płci obojga zamieszkałe w Pabjanicach i okolicy, które wyrażą zgodę stosowania się do ustawy niniejszej.

Uwaga 1. Liczba członków jest nieograniczoną.

Uwaga 2. W poczet członków nie mogą być przyjęci:

a) wychowawcy zakładów naukowych;

b) żołnierze pozostający w służbie czynnej, i

c) osoby pozbawione pewnych praw z mocy wyroku sądowego.

§ 13. Przy wstąpieniu do stowarzyszenia każdy członek wpłaca:

a) wpisowe w ilości 1 rb.

b) udział 10 rubli.

Uwaga. Udział może być wpłaconym jednorazowo lub też częściowo w pewnych terminach według uchwały Zebrania Ogólnego.

§ 14. Zebranie Ogólne określa ilość udziałów, jaką posiadać może jedna osoba.

§ 15. Każdy członek przy wstąpieniu do Stowarzyszenia otrzymuje od Zarządu, za określoną przez Ogólne Zebranie zapłatę, egzemplarz ustawy niniejszej i książeczkę obrachunkową, do której wpisuje się wpłaty członka, wartość wybranych przez niego towarów, przypadająca mu dywidenda od udziału i od wybranego towaru, jak również wszelkie sumy otrzymywane przez niego z kasy Stowarzyszenia.

Uwaga. W celu określenia sumy zakupów, dokonanych przez każdego członka w ciągu całego roku, w zakładach Stowarzyszenia muszą być prowadzone książki oddzielne z osobistymi rachunkami członków.

§ 16. Każdy członek na Ogólnych Zebraniach posiada tylko jeden głos, niezależnie od ilości posiadanych udziałów; prawo głosu nie może być nikomu ustępowane.

Uwaga 1. Niepełnoletni członkowie Stowarzyszenia nie korzystają z prawa głosu na Zebraniach Ogólnych i nie mogą być wybierani na żadne urzędy w zarządzie Stowarzyszenia.

Uwaga 2. Członkowie zainteresowani bezpośrednio w jakiejś sprawie, dotyczącej Stowarzyszenia (w dostawie towarów, najmie lokalu i w rozmaitych operacjach handlowych) nie uczestniczą przy jej rozpatrywaniu.

§ 17. Z wiedzą Zarządu udziału można ustępować członkom Stowarzyszenia i osobom prywatnym, nie pozbawionym prawa należenia do Stowarzyszenia; prywatny nabywca obowiązany jest wpłacić wpisowe.

Uwaga. Wpisowe nie zwraca się członkom Stowarzyszenia ani przy wystąpieniu dobrowolnym, ani przy wyłączeniu ze Stowarzyszenia.

§ 18. Każdy członek na wypadek strat odpowiada tylko do wysokości udziałów złożonych w kasie Stowarzyszenia i ponadto do żadnej odpowiedzialności osobistej, ani też do jakiegokolwiek dodatkowej dopłaty w interesach Stowarzyszenia pociągany być nie może.

§ 19. Członek, który nie wnosi w terminie należnych od niego kasie Stowarzyszenia opłat (§§ 3 i 13), może być przez Zebranie Ogólne na wniosek Zarządu wyłączony ze Stowarzyszenia.

§ 20. Powodami do wyłączenia członka oprócz nieakuratności w płaceniu mogą być: rozmyślne niestosowanie się do ustawy oraz szkody wyrządzone Stowarzyszeniu.

§ 21. Wyłączenie członka następuje za zgodą  $\frac{2}{3}$  członków obecnych na Zebraniu Ogólnym (§ 31). Zebranie na żądanie relegowanego obowiązane jest wysłuchać przedtem jego wyjaśnień, przytaczanych przez niego na swoją obronę.

§ 22. Wyłączonym i występującym dobrowolnie członkom, jako też posiadającym większą ilość udziałów, udziały, należne im z kasy Stowarzyszenia, wraz z przypadającą dywidendą od udziałów i od wybranego towaru, oraz część udziałów zwraca Zarząd na skutek odpowiedniego wymówienia, dopiero po zatwierdzeniu przez Ogólne Zebranie sprawozdania za bieżący rok obrotowy i przytym po uregulowaniu wszystkich rachunków ze Stowarzyszeniem i po odliczeniu strat Stowarzyszenia, jakie mogą przypaść na członków występujących lub zmniejszających ilość udziałów.

Czas zwrotu określa się na Zebraniu Ogólnym i nie może przewyższać 3 miesięcy od dnia zatwierdzenia sprawozdania.

§ 23. Członkowie występujący dobrowolnie, jako też wyłączeni z powodu nieakuratności w płaceniu sum od nich należnych, mogą wstępować ponownie do Stowarzyszenia, po wpłaceniu zgodnie z § 13 obowiązkowego udziału i wpisowego; usunięci zaś z innych powodów nie mogą być już przyjęci z powrotem w poczet członków.

*Uwaga.* Członkowie, wyłączeni za nieakuratność w płaceniu, obowiązani są przedewszystkiem uregulować długi swoje w Stowarzyszeniu.

§ 24. W razie śmierci członka, udziały jego łącznie z dywidendą od udziałów i od wybranego towaru zwracane są sukcesorom na tych samych zasadach, co i dobrowolnie występującym członkom.

## Zarządzanie Sprawami Stowarzyszenia.

§ 25. Sprawami Stowarzyszenia zawiaduje:

a) Zebranie Ogólne członków; b) Zarząd.

### Zebranie Ogólne.

§ 26. Zebranie Ogólne ma prawo, o ile uzna to za niezbędne, wybrać obok zarządu oddzielny organ kontrolujący (radę lub komitet nadzorczy) którego zakres i sposób działania określa instrukcja, zatwierdzona przez Zebranie Ogólne.

§ 27. Zebrania Ogólne bywają zwyczajne i nadzwyczajne. Zebrania zwyczajne zwołuje Zarząd raz do roku najpóźniej w Kwietniu w celu przejrzenia i zatwierdzenia sprawozdanie i bilansu z roku ubiegłego, budżetu i proponowanych operacji na rok następny, jako też dla dokonania wyborów na członków Zarządu (§ 36) i Komisji Rewizyjnej (§ 53).

Na Zebraniach Ogólnych rozstrzygane bywają również sprawy, przekraczające zakres władzy Zarządu, i wnioski Zarządu złożone do decyzji Zebrania Ogólnego.

Uwaga. Żaden z członków Stowarzyszenia nie ma prawa uchylać się od spełnienia włożonych na niego przez Ogólne Zebranie obowiązków, o ile nie ma do tego powodów szczególnej wagi.

§ 28. Nadzwyczajne Zebrania Ogólne mogą być zwoływane na życzenie Zarządu, Komisji Rewizyjnej lub jednej dziesiątej części wszystkich członków Stowarzyszenia. Żądanie Komisji Rewizyjnej lub członków Stowarzyszenia musi być wykonane najpóźniej w terminie dwutygodniowym od chwili zgłoszenia żądania.

§ 29. Zebranie Ogólne rozstrzyga zgodnie z ustawą niniejszą wszystkie sprawy dotyczące Stowarzyszenia, ale wyłącznie do niego należą uchwały: co do określenia czynności i wysokości obrotów Stowarzyszenia; o nabywaniu nieruchomości na własność Stowarzyszenia; o sprzedaży, wynajmie i zastawie włas-



ności Stowarzyszenia i o powiększeniu obrotów Stowarzyszenia. Ogólne Zebranie przy powiększeniu obrotów i nabywaniu nieruchomości ma prawo określić sposób umarzania kosztów na to wyłożonych.

W zakres czynności Zebrań Ogólnych wchodzi również uchwały dotyczące spraw poruszonych przez Zarząd, Komisję Rewizyjną, pojedynczych członków Stowarzyszenia, Gubernatora i Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 30. O miejscu, czasie i porządku dziennym każdego Zebrania Ogólnego Zarząd zawczasu podaje do wiadomości członków, a również zawczasu zawiadomia o tym naczelnika miejscowej policji i wywiesza stosowne ogłoszenia w zakładach Stowarzyszenia.

Uwaga. Na Zebraniach Ogólnych mogą być roztrząsane tylko wnioski, pomieszczone w zawiadomieniach o Zebraniu i mające bezpośredni związek z określoną przez ustawę działalnością Stowarzyszenia i przytym tylko te, o których zawiadomiono zwierzchnią władzę policyjną.

§ 31. Dla prawomocności Zebrań Ogólnych potrzebna jest obecność przynajmniej jednej piątej części wszystkich członków Stowarzyszenia, zamieszkałych w miejscowości, w której znajduje się Zarząd Stowarzyszenia; jeżeli zaś mają być rozstrzygane wnioski o wyłączeniu członków ze Stowarzyszenia, o powiększeniu obrotów, o powiększeniu lub zmniejszeniu kapitału obrotowego, o zmianach i uzupełnieniach ustawy, wreszcie o zwinięciu Stowarzyszenia,—wtedy dla prawomocności potrzebna jest obecność dwóch piątych ogólnej liczby członków Stowarzyszenia. Uchwały na Zebraniach Ogólnych zapadają prostą większością głosów członków, obecnych na Zebraniu, z wyjątkiem spraw, omówionych w § niniejszym, dla rozstrzygnięcia których wymagana jest większość dwóch trzecich głosów obecnych na zebraniu członków. Przy rozstrzyganiu prostą większością głosów, w razie równości głosów, głos przewodniczącego przeważa.

Uwaga 1. Wybory na Zebraniu Ogólnym (§§ 36 i 53) i wnioski o wyłączeniu członków na podstawie § 21 rozstrzygają się za pomocą tajnego głosowania; w pozostałych wypadkach sposób głosowania określa samo Zebranie Ogólne.

Uwaga 2. Uchwalone przez Zebranie Ogólne wnioski (z zachowaniem warunków wymienionych w § niniejszym) o uzupełnieniu i zmianach w Ustawie niniejszej podaje się do zatwierdzenia Władzy z zachowaniem obowiązujących w tej mierze przepisów i wyjaśnieniem przyczyn i motywów, uzasadniających potrzebę zmiany lub uzupełnienia Ustawy

§ 32. W razie jeżeli na Zebraniu przybędzie ilość członków mniejsza od niezbędnej dla prawomocności Zebrania w myśl warunków wymienionych w § poprzednim, należy zwołać nie wcześniej jak po tygodniu drugie Zebranie Ogólne, które staje się prawomocnym, uchwały zaś jego ostatecznymi bez względu na liczbę obecnych na Zebraniu członków, o czym Zarząd powinien uprzedzić członków w wezwaniach na Zebranie. Na Zebraniu powtórnym mogą być uchwalone tylko te wnioski, które miały być przedmiotem obrad pierwszego Zebrania Ogólnego, lecz nie mogły być przez nie rozstrzygnięte; wnioski wymienione w poprzednim § uchwalone być muszą większością  $\frac{2}{3}$  głosów obecnych na Zebraniu, a pozostałe wnioski prostą większością głosów. Uchwały zapadłe na Zebraniu Ogólnym obowiązują wszystkich członków, zarówno obecnych jak i nieobecnych.

§ 33. Wnioski, podlegające rozstrzygnięciu na Zebraniu Ogólnym, podawane są wyłącznie za pośrednictwem Zarządu; wobec tego członkowie, pragnący podać własny wniosek, powinni zwrócić się z tym żądaniem do Zarządu piśmiennie najpóźniej na tydzień przed terminem Ogólnego Zebrania. Jeżeli wniosek został podany przez dziesiątą część liczby członków Stowarzyszenia, Zarząd obowiązany jest przedstawić taki wniosek do rozstrzygnięcia następnego Zebrania Ogólnego, łącznie ze swoim orzeczeniem.

§ 34. W celu prawidłowego prowadzenia obrad

na Zebraniu Ogólnem, obecni członkowie Stowarzyszenia wybierają z pośród siebie przewodniczącego oraz sekretarza do prowadzenia protokołu. Przed wyborem przewodniczącego posiedzenie otwiera i zagaja przewodniczący w Zarządzie.

§ 35. Uchwały Zebrań Ogólnych zapisują się do protokołów, odczytywanych na głos po skończeniu zebrania; protokoły podpisują przewodniczący i sekretarz, obecni na Zebraniu członkowie Zarządu i przynajmniej trzech członków Stowarzyszenia z obecnych na Zebraniu.

### **Zarząd Stowarzyszenia, jego prawa i obowiązki.**

§ 36. Bezpośrednie zawiadywanie sprawami Stowarzyszenia należy do Zarządu, znajdującego się w Pabjanicach. Zarząd składa się z dwunastu członków, wybieranych przez Ogólne Zebranie ze swego grona na przeciąg lat trzech.

Uwaga 1. Na członków Zarządu mogą być wybierane osoby, mające przynajmniej jeden całkowicie wplacony udział.

Uwaga 2. Liczbę członków Zarządu określa Zebranie Ogólne, biorąc pod uwagę zakres działalności handlowej i przemysłowej Stowarzyszenia (do zarządzania każdą poszczególną gałęzią może być wybrany osobny członek Zarządu).

Uwaga 3. Członkowie dostawcy towarów dla Stowarzyszenia, lub też prowadzący interesy tegoż rodzaju co Stowarzyszenie, również członkowie zajmujący posady w Stowarzyszeniu, — nie mogą być wybierani na członków Zarządu.

§ 37. W razie potrzeby zastąpienia któregośkolwiek z pośród członków Zarządu na czas dłuższej nieobecności lub choroby, jako też na wypadek śmierci lub wystąpienia członka Zarządu przed upływem kadencji, — Zebranie Ogólne wybiera, na tych samych zasadach co i członków Zarządu, odpowiednią liczbę zastępców. Zastępcy, obejmujący czynności członków Zarządu, korzystają ze wszystkich praw i prerogatyw przywiązanych do tego urzędu.

§ 38. Po upływie roku od czasu wyborów na członków Zarządu i zastępców, określona przez Ogólne Zebranie część jednych i drugich wychodzi początkowo przez losowanie, następnie kolejną starszeństwa wyboru; zamiast wychodzących, Zebranie Ogólne wybiera nowych członków i zastępców.

Uwaga. Wychodzący członkowie Zarządu i zastępcy mogą być wybrani ponownie, o ile wyrażą na to swą zgodę.

§ 39. Zastępca, obejmujący urząd ustępującego członka Zarządu, pozostaje w Zarządzie przez czas, na jaki był wybrany ustępujący członek Zarządu, jednak nie dłużej jak do czasu upływu kadencji własnej.

§ 40. Członkowie Zarządu corocznie, po dorocznym Zebraniu Ogólnym, wybierają ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę, skarbnika i sekretarza.

Uwaga. Urzędy skarbnika i sekretarza mogą być połączone i powierzone jednemu członkowi.

§ 41. Członkowie Zarządu za pracę swoją przy zawiadywaniu sprawami Stowarzyszenia mogą otrzymywać wynagrodzenie z góry określone, lub też pewien procent od zysków Stowarzyszenia, stosownie do uchwały Zebrania Ogólnego.

§ 42. Zarząd prowadzi wszystkie sprawy i rozporządza kapitałami Stowarzyszenia. Do obowiązków jego należą:

a) odbiór, wydawanie i przechowywanie gotowizny i papierów procentowych w myśl odpowiednich uchwał Ogólnego Zebrania;

b) prowadzenie rachunkowości i utrzymywanie ksiąg handlowych; również układanie na podstawie paragrafów 51 — 53 sprawozdań rocznych, bilansu, budżetu i zamierzonych operacji;

c) mianowanie i zwalnianie osób pracujących w Stowarzyszeniu, określanie ich zajęć i wynagrodzenia;

d) kupno, sprzedaż i przechowywanie artykułów spożywczych i gospodarczych, jako też sprawdzanie ich gatunku i dobroci;

e) określanie gatunku towarów, jakie mają być dostarczane, oraz sposobu ich kupna (za gotówkę czy na kredyt);

f) zakładanie przedsiębiorstw Stowarzyszenia i zarządzanie nimi;

g) przedsięwzięcie środków w celu polepszenia i uprzystępnienia produktów spożywczych i do użytku domowego;

h) wynajem składów, lokali i innych pomieszczeń, niezbędnych dla działalności Stowarzyszenia;

i) ubezpieczanie własności Stowarzyszenia;

j) wydawanie i przyjmowanie weksli i innych zobowiązań terminowych w zakresie zatwierdzonym przez Zebranie Ogólne;

k) zawieranie w imieniu Stowarzyszenia umów na dostawę towarów dla Stowarzyszenia;

l) wydawanie pełnomocnictwa osobom przyjętym do służby przez Zarząd, jako też osobom mianowanym na te czynności przez Zebranie Ogólne;

l) zawieranie prawnych aktów kupna i sprzedaży majątku nieruchomego;

m) przyjmowanie nowych członków i

n) zwoływanie Zebrań Ogólnych; wogóle zawiadywanie i zarządzanie wszystkimi sprawami dotyczącymi Stowarzyszenia, w zakresie oznaczonym przez Zebranie Ogólne.

Szczegółowy plan czynności Zarządu, zakres jego praw i obowiązki określa instrukcja, zatwierdzana i zmieniana przez Zebranie Ogólne członków Stowarzyszenia.

§ 43. Zarząd wydatkuje według budżetu zatwierdzonego corocznie przez Zebranie Ogólne. Zebranie może określić, ile Zarząd może wydatkować ponad sumy wyznaczone w budżecie na wypadek potrzeb nagłych; każdy taki nadzwyczajny wypadek powinien być przedstawiony na najbliższym Zebraniu Ogólnym do zatwierdzenia.

§ 44. Zarząd szczególnie powinien dbać o to, aby kapitał obrotowy Stowarzyszenia nie pozostawał bez obrotu; w tym celu członkowie Zarządu, bacząc na obieg towarów, robią notatki, dotyczące popytu na towary, jakich brak w składach Stowarzyszenia, i wolną gotówkę niezwłocznie obracają na zakupno takich; jeśli jednak zakup towarów ze względu na warunki okaże się przedwczesnym i niekorzystnym, należy wolną gotówkę umieścić w papierach procentowych, lub też oddać na rachunek bieżący zgodnie z postanowieniem Zebrania Ogólnego do którejkolwiek z miejscowych instytucji kredytowych.

§ 45. Sprzedaż towarów w zakładach Stowarzyszenia odbywać się winna według cen stałych i jednokowych dla wszystkich, czego Zarząd powinien bacznie przestrzegać. W celu ustanowienia stałych cen sprzedażnych Zarząd układa cennik, podpisany przez członków Zarządu i wywieszony w lokalu Stowarzyszenia w widocznym miejscu.

Jeżeli ze względu na różnorodność i ilość gatunków towarów umieszczenie niektórych w cenniku okaże się niedogodnym, to ceny ich należy wypisać na samych przedmiotach.

§ 46. Korespondencja dotycząca Stowarzyszenia winna być prowadzoną w imieniu Zarządu i podpisywaną przez przewodniczącego lub jednego z członków Zarządu.

§ 47. Weksle, pełnomocnictwa, umowy, warunki, akty kupna i inne dokumenty oraz asygnaty na sumy Stowarzyszenia podnoszone z instytucji kredytowych muszą być zaopatrzone w podpisy conajmniej połowy ogólnej liczby członków Zarządu.

Do odbioru z poczty przesyłek pieniężnych i zwykłych, jako też dokumentów, wystarcza podpis jednego z członków Zarządu pod pieczęcią Stowarzyszenia.

§ 48. Zarząd odbywa swe zebrania w miarę potrzeby, w każdym razie przynajmniej raz na miesiąc

w dniu naznaczone po porozumieniu wzajemnym członków Zarządu; dni zebrań podawane są do ogólnej wiadomości członków Stowarzyszenia. Na posiedzeniach Zarządu, za zgodą Zebrania Ogólnego mogą być obecni i inni członkowie Stowarzyszenia jednak bez prawa głosowania.

Do prawomocności uchwały Zarządu konieczną jest obecność większości członków Zarządu. Z posiedzeń Zarządu sporządzane są protokoły, podpisywane przez wszystkich obecnych na zebraniu członków.

§ 49. Uchwały Zarządu zapadają większością głosów; w razie braku większości nierozstrzygnięty wniosek podaje się pod obrady Zebrania Ogólnego, któremu podaje się do rozstrzygnięcia wszystkie wnioski, co do których Zarząd albo Komisja Rewizyjna pragnie działać jedynie za ogólną zgodą członków Stowarzyszenia, albo które na zasadzie ustawy i zatwierdzonej przez Zebranie Ogólne instrukcji nie wchodzi w zakres władzy Zarządu.

Uwaga. Jeżeli członek, nie zgadzający się z uchwałą Zarządu, wniesie swój protest do protokołu, przestaje być odpowiedzialnym za skutki zapadłej uchwały.

§ 50. Członkowie Zarządu spełniają swe obowiązki na podstawie praw ogólnych i postanowień w Ustawie niniejszej omówionych; w razie rozporządzeń niezgodnych z prawem, przekroczenia nadanej im władzy, bezczynności i przekroczenia Ustawy niniejszej oraz uchwał Zebrań Ogólnych, — członkowie Zarządu podlegają odpowiedzialności na zasadzie praw ogólnych.

Uwaga. Członkowie Zarządu mogą być usuwani na mocy uchwały Ogólnego Zebrania członków Stowarzyszenia i przed upływem kadencji.

## **Rachunkowość Stowarzyszenia, podział zysków i wypłata dywidendy.**

§ 51. Rok operacyjny Stowarzyszenia liczy się od 1 Stycznia do 1 Stycznia.

Za każdy rok ubiegły Zarząd zestawia szczegóło-

we sprawozdanie i bilans z obrotów sum Stowarzyszenia, dla przedstawienia takowych do rozpatrzenia, i zatwierdzenia na zwyczajnym dorocznym Ogólnym Zebraniu Stowarzyszonych.

Uwaga. Na dwa tygodnie przed terminem Zebrania Ogólnego oddaje się do przejrzenia członkom Stowarzyszenia księgi handlowe Zarządu, wraz z rachunkami, dowodami i wyjaśnieniami dotyczącymi sprawozdania i bilansu.

52. Sprawozdanie powinno zawierać szczegółowe dane zasadnicze wymienione poniżej:

- a) stan kapitału obrotowego i zapasowego;
- b) dochód i rozchód ogólny za czas sprawozdawczy, z wykazem wartości wytwarzanych i kupionych towarów oraz ich sprzedaży;
- c) rachunek rozchodów na wynagrodzenie pracujących w Stowarzyszeniu i na inne wydatki administracji;
- d) rachunek majątku Stowarzyszenia w gotówce i posiadanych zapasach;
- e) rachunek dłużników i wierzycieli Stowarzyszenia;
- f) rachunek zysków i strat;
- g) rachunek czystego zysku i proponowany jego podział.

§ 53. W celu sprawdzenia sprawozdania i bilansu Zebranie Ogólne wybiera w roku poprzedzającym Komisję Rewizyjną w ilości trzech lub więcej członków, nie należących do zarządu, i nie zajmujących żadnych innych urzędów w Stowarzyszeniu. Komisja Rewizyjna powinna najpóźniej na miesiąc przed dorocznym Zebraniem Ogólnym zebrać się i skontrolować sprawozdanie i bilans za rok ubiegły, wszystkie księgi, rachunki, dowody i wyjaśnienia jako też korespondencje Stowarzyszenia i jego filji; następnie przedstawić sprawozdanie i bilans ze swym orzeczeniem na Zebranie Ogólne, które decyduje o nich w formie ostatecznej. Komisja, o ile sama uzna za potrzebne lub też z polecenia Ogólnego Zebrania, może dokonać



rewizji i sprawdzenia całego majątku Stowarzyszenia na miejscu, sprawdzić obroty całoroczne Stowarzyszenia i wydatki na utrzymanie w porządku majątku i wogóle może przeprowadzić wszelkie badania w celu osądzenia, o ile pożytecznymi i właściwymi, jako też zyskownymi dla stowarzyszonych były prowadzone przez Zarząd operacje, wydatki i wogóle wszystkie obroty Stowarzyszenia. Dla ułatwienia powyższych czynności Zarząd powinien oddać do rozporządzenia Komisji wszystkie niezbędne środki. Zarząd powinien przedstawić Komisji budżet i plan działań na rok następny, które Komisja po rozpatrzeniu wraz ze swą opinią podaje na Zebraniu Ogólnym. Oprócz tego Komisja ma prawo w razie potrzeby żądać od Zarządu zwolywania nadzwyczajnych Zebrań Ogólnych (§ 28).

Uwaga. Rewizja czynności Stowarzyszenia może zająć z rozporządzenia miejscowego Gubernatora, o ile ten otrzyma wiadomość o nieładzie w Stowarzyszeniu lub też o przekroczeniu ustawy.

§ 54. Doroczne sprawozdanie i bilans po zatwierdzeniu przez Ogólne Zebranie przesyłane być muszą w 3-ech egzemplarzach do Departamentu Gospodarczego Ministerjum Spraw Wewnętrznych oraz miejscowemu Gubernatorowi, a oprócz tego na życzenie Ogólnego Zebrania mogą być ogłaszane w pismach perjodycznych.

§ 55. Po zatwierdzeniu sprawozdania przez Ogólne Zebranie z czystego zysku rocznego, t. j. z przewyżki pozostałej po pokryciu wszystkich wydatków i strat, jeżeli tylko przewyżka taka będzie, odlicza się conajmniej 10% na kapitał zapasowy na dywidendę od udziałów sumą takiej wysokości, aby na udział wypadało nie więcej nad 10% rocznie; pozostała część, po potrąceniu pewnego procentu na wynagrodzenie dla członków Zarządu, jeżeli takowe zostało wyznaczone na Ogólnym Zebraniu (§ 41), idzie do podziału pomiędzy członków Stowarzyszenia w stosunku do wartości dokonanych przez każdego zakupów.

Uwaga 1. Ogólne Zebranie ma prawo obracać część zysków na cele pożyteczne dla członków Stowarzyszenia (§ 1 uwaga).

Uwaga 2. Skoro kapitał zapasowy dojdzie do wysokości udziałowego można zaprzestać dalszego odliczania na powiększenie kapitału zapasowego, na skutek odpowiedniej uchwały Zebrania Ogólnego. Obowiązkowe odliczanie na kapitał zapasowy musi być wznowionym, skoro tylko kapitał ten został częściowo wydatkowany.

Uwaga 3. Dywidendę oblicza się tylko za całe miesiące i od całkowitych udziałów.

Uwaga 4. Ułamki kopiejek obliczanej dywidendy odrzuca się i dolicza do kapitału zapasowego.

§ 56. Dywidenda wypłaca się w ciągu trzech miesięcy po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania Zarządu przez Zebranie Ogólne.

§ 57. Dywidenda może być na życzenie właściciela pozostawiona w kasie Stowarzyszenia na utworzenie nowych udziałów. Dywidenda nie odebrana w terminie oznaczonym w § poprzednim liczy się jako pozostawiona na utworzenie nowych udziałów.

Uwaga. Jeżeli suma udziałów członka dojdzie do wysokości, określonej przez Ogólne Zebranie zgodnie z § 14, dywidenda pozostawiona w kasie Stowarzyszenia powyżej oznaczonej normy nie procentuje.

### **Rozstrzygnięcie spornych spraw w Stowarzyszeniu i jego odpowiedzialność; rozwiązanie Stowarzyszenia.**

§ 58. Sprawy sporne w Stowarzyszeniu pomiędzy członkami Stowarzyszenia; pomiędzy stowarzyszeniami i Zarządem; pomiędzy członkami Zarządu i innymi wybranymi przez Stowarzyszenie oraz prywatnymi osobami, — rozstrzygane są na Zebraniu Ogólnym, jeżeli zainteresowane strony przystają na to, lub też podlegają rozstrzygnięciu zwykłym trybem sądowym.

§ 59. Stowarzyszenie odpowiada tylko do wysokości swojego majątku ruchomego i nieruchomego oraz kapitałów.

§ 60. Ujawnione po obrachunku straty, wynikię w skutek okoliczności nieprzewidzianych, pokrywane są z kapitału zapasowego, jeżeli by zaś ten nie wystarczył, — z udziałów członków w kapitale obrotowym.

Przy zmniejszeniu w ten sposób wartości każdego udziału członkowie, nie posiadający jednego całkowitego udziału, obowiązani są uzupełnić swe udziały do normalnej wysokości, w terminie, określonym każdorazowo przez Zebranie Ogólne.

§ 61. Stowarzyszenie zakłada się na czas nieograniczony. Jeżeli ze względu na bieg spraw zwinięcie Stowarzyszenia okaże się koniecznym, działalność jego ustaje z mocy odpowiedniej uchwały Zebrania Ogólnego, po dwóch kolejnych nadzwyczajnych zebraniach tegoż, o ile przed powtórным Zebraniem nie będą usunięte powody do zwinięcia, ustalone na pierwszym Zebraniu.

Uwaga. Jeżeli Stowarzyszenie w ciągu roku, od chwili otrzymania przez założycieli pozwolenia na jego otwarcie, nie rozpocznie swoich czynności, w takim razie uważa się za niedoszłe do skutku.

§ 62. W razie zwinięcia Stowarzyszenia, Ogólne Zebranie członków wybiera z pośród siebie co najmniej trzech członków do komisji likwidacyjnej i określa sposób likwidacji interesów Stowarzyszenia. Komisja przyjmuje wszystkie sprawy od Zarządu i za pomocą zawiadomień i ogłoszeń wzywa wierzycieli Stowarzyszenia, przedsiębierze kroki w celu zupełnego zaspokojenia ich pretensji, realizuje majątek Stowarzyszenia, zawiera umowy i układa się z osobami trzecimi, na zasadach i w zakresie wskazanym przez Zebranie Ogólne. Sumy, przeznaczone na zaspokojenie wierzycieli, jako też niezbędne dla zupełnego zaspokojenia pretensji spornych, komisja likwidacyjna składa na rachunek wierzycieli w którejkolwiek z państwowych instytucji finansowych; do tego czasu nie można przystępować do zaspokojenia członków odpowiednio do pozostałej rozporządzałnej części majątku Stowarzyszenia. O czynnościach swoich komisja likwidacyjna zdaje sprawozdanie w terminach

przez Zebranie wyznaczonych i oprócz tego po skończeniu likwidacji przedstawia rachunek ogólny

§ 63. Po zatwierdzeniu całkowitego sprawozdania (§ 62) komisji likwidacyjnej przez Ogólne Zebranie, udziały zwracają się członkom wraz z przypadającą dywidendą, albo też z potrąceniem przypadających na nich strat (§ 60); pozostały zaś majątek Stowarzyszenia, o ile się okaże, zostaje przeznaczony na cele ogólnej użyteczności, w myśl uchwały Zebrania Ogólnego, podawanej do zatwierdzenia miejscowemu Gubernatorowi; w razie niezatwierdzenia jej przez Gubernatora, sprawę rozstrzyga ostatecznie postanowienie Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 64. O rozpoczęciu i o ukończeniu likwidacji z wyjaśnieniem zapadłych postanowień, w pierwszym wypadku — Zarząd, w ostatnim komisja likwidacyjna, zawiadamiają za pośrednictwem Gubernatora, Ministerjum Spraw Wewnętrznych, a także za pomocą odpowiednich ogłoszeń podaje się do wiadomości członków Stowarzyszenia oraz osób zainteresowanych w sprawach Stowarzyszenia.

§ 65. Jeżeli niezależnie od udzielonego Gubernatorom prawa (art. 321 i 863, t. II zb. praw. wyd. 1892 r. Og. Gub. Ust.) rozwiązywanie Stowarzyszeń wobec ujawnienia w nich czegokolwiek sprzeciwiającego się państwowemu porządkowi, bezpieczeństwu publicznemu i moralności, Gubernator uważałby za niezbędne rozwiązać Stowarzyszenie z innych powodów,—występuje wtedy z przedstawieniem odnośnym do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Uwaga. W razie rozwiązania Stowarzyszenia z rozporządzenia Gubernatora, od decyzji tegoż zależy oznaczenie czasu i sposobu zwołania Zebrania Ogólnego, które ma rozstrzygnąć sprawę likwidacji Stowarzyszenia, lub też bezpośredni wybór komisji likwidacyjnej z pośród członków Stowarzyszenia.

